

Briuselis, 2016 m. lapkričio 4 d.
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13344/16 JEUN 76

Dalykas: Europos jaunimas modernios Europos Sąjungos dėmesio centre
– *Politiniai debatai*
(Vieši debatai pagal Tarybos darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnio 2 dalį
[pirmininkaujančios valstybės narės siūlymu])

Po konsultacijų su Jaunimo klausimų darbo grupę pirmininkaujanti valstybė narė parengė pridedamą diskusijoms skirtą dokumentą, kuris pateikiamas kaip pagrindas politiniams debatams 2016 m. lapkričio 21–22 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje.

Europos jaunimas modernios Europos Sąjungos dėmesio centre

Pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas

Įvadas

Visoje Europos visuomenėje vyksta socialinės ir šeimos struktūros pokyčiai, jaučiama saugumo ir teisingumo stoka, integracija yra nepakankama, jaunimui trūksta galimybių ir perspektyvų kurti geresnę ateitį. Be to, prie didesnio visuomenės susipriešinimo prisidėjo ekstremizmo ir radikalių sprendimų populiarėjimo tendencija, kraštutinių dešiniųjų ar kraštutinių kairiųjų partijų iškilimas ir neseniai nusiritusios migracijos bangos. Referendumas Jungtinėje Karalystėje sukėlė dar aktualesnę diskusiją dėl Europos projekto, jo pamatų ir vertybių, kuriomis jis grindžiamas.

Dabartinė jaunimo padėtis ir gyvenimo galimybės šiuo metu labai skiriasi nuo to, kas būta praeityje, ir tai pasikeitė labai greitai per pastaruosius kelerius metus. Dabartinė jaunoji karta iš esmės yra labiau išsilavinusi nei bet kuri ankstesnė karta, tačiau remiantis moksliniais tyrimais ši jaunimo karta bus pirmoji, kuri gyvens blogesnėmis sąlygomis nei jų tėvai. To nėra buvę per pastaruosius 80 metų. Tai matyti ir iš realiųjų skaičių visoje ES: iš 90 mln. jaunų žmonių Europoje 27 milijonams (beveik trečdaliui) gresia skurdas ir socialinė atskirtis. NEET jaunimo (nedirbančių, nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunuolių) skaičius išaugo iki 4 milijonų.

Be to, didėja kartų tarpusavio supratimo trūkumas, nes dabartinės kartos padėtis ir startinė pozicija skiriasi nuo jų tėvų kartos. Todėl svarbu, kad stebėtume ir rinktume informaciją apie naujausias jaunimo tendencijas, jų gyvenimo sąlygas, norus, interesus, subkultūras ir jų nuomonę apie ateitį. Reikia, kad ši informacija būtų atspindėta jaunimo politikoje ir darbo su jaunimu praktikoje, siekiant užtikrinti realios jaunimo padėties ir politikos bei strategijų Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis veiksmingumo suderinamumą.

Itin svarbu, kad jaunimo padėtis ir jo ateitis pirmą kartą per ilgą laiką buvo aptartos ir aukščiausiu politiniu lygmeniu – 2016 m. rugsėjo mėn. Bratislavoje įvykusiame neoficialiame valstybių ir vyriausybių vadovų susitikime. Tame aukščiausiojo lygio susitikime susitarta dėl Bratislavos deklaracijos, o Bratislavos veiksmų gairėse Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir Komisija apibendrina pagrindinius ateinančių mėnesių prioritetus¹. Viena iš neatskiriamų šių dokumentų dalių – tikslas „sukurti perspektyvią ekonominę ateitį visiems, apsaugoti mūsų gyvenimo būdą ir suteikti geresnių galimybių jaunimui.“ Siekiant šio tikslo pabrėžiamos jaunimui skirtos priemonės. Be didelės jaunimo nedarbo problemos, turėtų būti sprendžiami ir kiti klausimai, t. y., kaip paties Europos projekto idėjas ir vertybes vėl padaryti artimas jaunajai kartai. Užaugintas beveik vien demokratinėse visuomenėse jaunimas dažnai nesuvokia, kokia rizika ir pasekmės gresia gyvenant visuomenėje, kuri nėra grindžiama tolerancija, supratimu ir demokratinėmis vertybėmis.

¹ SN 72/3/16 REV 3

Reikia ieškoti būdų, kaip didinti arba atkurti jaunimo pasitikėjimą idėjomis, kurių pagrindu buvo kuriama Europos Sąjunga. Kadangi valstybių ar vyriausybių vadovai įsipareigojo priimti sprendimus dėl jaunimo geresnio gyvenimo ES, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad jaunimo reikalų ministrai turėtų perduoti aiškią žinią 2016 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybai.

Atsižvelgiant į visus sunkumus ir problemas, su kuriais jaunimas susiduria šiuolaikinėje Europoje, savo pirmininkavimo laikotarpiu pirmininkaujanti valstybė narė daugiausia dėmesio stengėsi skirti teigiamiems jaunimo politikos aspektams. Neturėtume pamiršti, kad jaunimas yra jautresnis ir į pokyčius reaguoja lanksčiau nei vyresnioji karta. Jaunimui apskritai būdingas įgimtas teisingumo ir solidarumo jausmas. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma jaunuolių užaugo daugiakultūroje visuomenėje, jie iš esmės teigiamai vertina įvairovę ir toleranciją. Tai matyti ir „Brexit“ referendumo rezultatuose, kai daugiau nei pusė jaunimo Europos Sąjungą įvertino teigiamai. Optimistiškai ES vertinantis jaunimas ją laiko svarbiu teigiamų pokyčių veiksnium, per kurį suteikiama galimybė keliauti ir įgyti patirties užsienyje. Tokios nuomonės apie ES daugiausia laikosi jaunimas, asmeniškai patyręs ES narystės piliečiams teikiamų privalumų. Todėl turėtų būti stiprinamos esamos programos, pavyzdžiui, „Erasmus +“, arba naujos programos, pavyzdžiui, planuojama Europos solidarumo korpuso sistema.

Pirmininkavimo laikotarpiu Košicėje buvo surengta Europos jaunimo konferencija, kurioje su politikos formuotojais susitiko 250 jaunuolių iš visų valstybių narių. Jie kartu parengė ir priėmė 16 rekomendacijų² valstybėms narėms ir Komisijai bendra tema „Sudaryti galimybes jaunimui įsitraukti į įvairią, sujungtą ir įtraukią Europą“. Daugelis šių rekomendacijų buvo susietos su problemomis, kurias šiandien matome jaunimo gyvenime, įskaitant pasitikėjimo ES atkūrimą.

Apskritai buvo nagrinėjamos aštuonios sritys:

1. Galimybės gauti kokybišką ir svarbią informaciją
2. Jaunimas patiria spaudimą. Atsparumo ir pasitikėjimo savimi didinimas
3. Be baimės ir netolerancijos. Patirti įvairovę
4. Siekti švietimo sistemos, kuria realizuojamas jaunimo potencialas
5. Skatinti jaunimą, visų pirma iš pažeidžiamų grupių, įsitraukti į visuomenę
6. Atkurti jaunimo pasitikėjimą Europos projektu
7. Judumo programa. Užimtumas ir švietimas visiems
8. Darbo su jaunimu ir jaunimo organizacijų poveikis visiems.

Jaunimas, dalyvavęs konsultacijų procese penktame struktūrinio dialogo cikle, ir jaunimas, tiesiogiai dalyvavęs rengiant rekomendacijas, dabar laukia, kad sužinotų, kaip į jų nuomones gali būti atsižvelgta Europos ir (arba) nacionaliniu lygmeniu ir kaip valstybės narės reaguos į jų idėjas.

² Dok. 13457/16.

Politikos debatuose Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos lapkričio 21 d. posėdyje ministrų prašoma pareikšti nuomones šiame dokumente iškeltais klausimais. Jei pageidauja, jie gali nagrinėti vieną ar daugiau iš šių klausimų:

- 1. Atsižvelgiant į Bratislavos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus, kaip valstybės narės ir ES institucijos galėtų idėjas, kuriomis grindžiamas Europos projektas, padaryti artimesnes jaunimui?**
 - 2. Ką galima padaryti ES lygmeniu ir valstybių narių lygmeniu siekiant atnaujinti jaunimo ir sprendimų priėmėjų tarpusavio ryšį taip, kad būtų geriau atsižvelgiama į jaunimo gyvenimo realybę ir gyvenimo būdą dabartiniame pasaulyje?**
 - 3. Siekiant geresnio ES ir jaunimo visoje Europoje ryšio, kiek konferencijos Košicėje pateiktomis rekomendacijomis atsakoma į dabartinės Europos problemas? Į kurias iš jų galėtumėte atsižvelgti nacionaliniu lygmeniu ir kaip?**
-